

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 76.436 van 14 oktober 1998

A. 55.597/XIII-476

In zake : **VAN COPENOLLE** Christian,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat,
Zwitserlandstraat 24
1060 Brussel,

tegen :

het Waals gewest,
vertegenwoordigd door zijn
Regering.

Tussenkomen de partij :

GILLE Marcel,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Frédérique TOUSSAINT,
advocaat,
rue Charles Bouvier 22
5000 Namen.

DE RAAD VAN STATE, XIIIe KAMER,

Gezien het op 3 januari 1994 ingediende verzoekschrift, waarbij Christian VAN COPENOLLE de nietigverklaring vordert van het besluit van 11 juni 1993 van de Minister van Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Begroting van het Waals Gewest dat het besluit vernietigt van 26 november 1992 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Namen waarbij geweigerd wordt de verkavelingsvergunning voor de verkaveling "Fillée" te wijzigen en de

stedenbouwkundige voorschriften voor dezelfde verkaveling worden aangevuld;

Gezien het op 22 april 1994 ingediende verzoekschrift, waarbij Marcel GILLE vraagt als tussenkomende partij te mogen optreden;

Gelet op de beschikking van 27 april 1994 waarbij die tussenkomst wordt toegestaan;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer THIBAUT, adjunct-auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 5 februari 1998, waarbij de neerlegging van het dossier en het verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen;

Gelet op de beschikking van 27 juli 1998 waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 1 oktober 1998;

Gehoord het verslag van Mevr. GEHLEN, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. J. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, van Mr. B. HENDRICKX, loco Mr. P. LAMBERT, advocaat, en Mr. Ph. BOUILLARD, advocaat, die respectievelijk voor de verwerende en de tussenkomende partij verschijnen;

Gehoord het eensluidend advies van de heer THIBAUT, adjunct-auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de zaak :

1. Verzoeker is medeëigenaar van terreinen die de verkaveling "Fosseprez" vormen te Wépion; die verkaveling ligt naast de verkaveling "Fillée".

2. De tussenkomende partij is eigenaar van kavel 3 van de verkaveling "Fillée" gelegen aan Try du Mont te Wépion waarvoor op 9 oktober 1974 door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wépion een vergunning is verleend.

3. Op 21 mei 1989 dient de tussenkomende partij bij het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wépion een aanvraag in tot wijziging van punt 6 van de stedenbouwkundige voorschriften van de verkaveling om grote dieren te kunnen fokken en om te kunnen bouwen op twee meter van de bebouwingsgrens; het bericht van ontvangst van de aanvraag dateert van 29 december 1989.

De eigenaars van de twee andere kavels stemmen schriftelijk in met die aanvraag tot wijziging van de stedenbouwkundige voorschriften van de verkaveling.

De aanvraag strekt ertoe twee zonder bouwvergunning gebouwde paardenboxen te regulariseren.

4. Op 7 februari 1990 adviseert de gemachtigde ambtenaar ongunstig omtrent die aanvraag, omdat hij ervan uitgaat dat "het installeren van paardenboxen en van de erbij horende accommodatie ingaat tegen de voornaamste bestemming van de verkaveling : het bouwen van woningen".

De wijziging van de verkavelingsvergunning wordt op 7 maart 1990 geweigerd door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Wépion .

5. Op 9 april 1990 stelt de tussenkomende partij beroep in bij de bestendige deputatie van de provincieraad van Namen tegen de weigering van het college van burgemeester en schepenen om de verkavelingsvergunning te wijzigen.

6. Op 26 november 1992 verwerpt de bestendige deputatie het beroep van de tussenkomende partij.

Deze beslissing wordt ter post aangetekend op 14 december 1992. Op het adres van de tussenkomende partij wordt op 15 december 1992 een bericht achtergelaten. Later wordt de niet-afgehaalde brief teruggezonden naar het centrum Namen van het directoraat-generaal lokale besturen van de verwerende partij, die de brief toezendt aan de advocaat van de tussenkomende partij met het verzoek hem aan zijn cliënt te doen geworden.

7. Op 16 januari 1993 stelt de tussenkomende partij beroep in bij de Waalse Gewestexecutieve tegen de beslissing van de bestendige deputatie, overeenkomstig artikel 52, § 2, van het Waals Wetboek van Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw en Patrimonium (WWROSP).

8. Op 11 juni 1993 willicht de Minister bevoegd voor Ruimtelijke Ordening, Huisvesting, en Begroting het ingestelde beroep in, vernietigt hij de beslissing van de bestendige deputatie van de provincieraad van Namen en vult hij artikel 6 aan van de stedenbouwkundige voorschriften van de verkaveling "Fillée", waarbij hij toestemming verleent om, mits bepaalde voorwaarden worden in acht genomen, op kavel 3 een schuilplaats voor grote huisdieren te bouwen. Het betreft de bestreden handeling, die onder meer als volgt wordt gemotiveerd :

" (...)

Overwegende dat de beslissing van de bestendige deputatie op 14 december 1992 ter kennis van de aanvrager is gebracht; dat het bestuur der posterijen de brief heeft teruggestuurd naar de bestendige deputatie met de vermelding "huis gesloten" en brief "niet afgehaald";

Overwegende dat de kennisgeving van het besluit van de bestendige deputatie, die uitspraak doet over een aanvraag om bouwvergunning, uit het oogpunt van de rechtsgevolgen die artikel 52, § 2, van het voormelde Waals wetboek eraan verbindt, alleen geldig is in het geval dat de aanvrager het ter kennis gebrachte stuk aanvaardt of weigert; dat de omstandigheid dat de betrokkene de aangetekende brief niet heeft afgehaald bij de post, op zichzelf niet volstaat om de termijn te doen ingaan waarin artikel 52, § 2, voorziet; dat indien de aangetekende zending, ongeacht om welke reden, niet kan worden bezorgd aan de aanvrager, het aan de overheid staat erop toe te zien dat de beslissing hem met andere middelen bereikt;

(...)" ;

Overwegende dat de tussenkomende partij de ontvankelijkheid *ratione temporis* van het beroep betwist; dat ze betoogt dat ze betrokken was in een geschil met verzoeker en dat hij, in het kader van een procedure voor het hof van beroep te Luik, reeds in september 1993 ingelicht is over het bestaan van de bestreden handeling; dat ze voorts zegt dat op

18 oktober 1993 bij de gemeentelijke administratie een bouwaanvraag is ingediend conform de gewijzigde verkavelingsvergunning en erop wijst dat "naar aanleiding daarvan uit de contacten met de gemeentelijke administratie blijkt dat verzoeker VAN COPENOLLE onlangs bij de genoemde gemeentelijke administratie had geïnformeerd naar het standpunt dat de laatstgenoemde innam naar aanleiding van het omstreden ministerieel besluit van 11 juni 1993"; dat ze daaruit besluit dat verzoeker kennelijk "uiterlijk " sedert midden oktober 1993 kennis had van het bestaan en van de inhoud van de bestreden handeling, zodat het verzoekschrift, dat op 4 januari 1994 is ingekomen op de Raad van State, te laat zou zijn ingediend;

Overwegende dat de bestreden handeling niet behoefde te worden bekendgemaakt, noch ter kennis worden gebracht van derden; dat in zulk een geval de termijn voor het instellen van een annulatieberoep ingaat op het tijdstip waarop de verzoeker kennis heeft van de handeling die hij bestrijdt; dat het aan degene die de ontvankelijkheid ratione temporis betwist, staat om aan te tonen dat verzoeker kennis heeft gekregen van het bestaan van de bestreden handeling en dat hij kennis heeft kunnen hebben van de inhoud ervan meer dan zestig dagen voor het instellen van zijn beroep; dat in dit geval de tussenkommende partij gewag maakt van een procedure die hangende is voor het hof van beroep te Luik, maar geen enkele precisering omtrent die procedure verstrekt en geen enkel stuk indient waaruit zou blijken dat verzoeker reeds in september 1993 kennis zou hebben gehad van het bestaan van de bestreden handeling; dat hij evenmin nadere uitleg verstrekt of stukken indient omtrent de contacten die verzoeker zou hebben gehad met de gemeentelijke administratie midden oktober 1993; dat de exceptie niet kan worden aangenomen;

Overwegende dat verzoeker een eerste middel ontleent "aan de schending van artikel 52, § 2, van het WROSP, onbevoegdheid van de steller van de handeling, dwaling omtrent de motieven en machtsoverschrijding"; dat hij betoogt dat het beroep dat op 16 januari 1993 ingesteld is tegen een besluit van de bestendige deputatie, ter kennis gebracht bij op 14 december 1992 ter post aangetekende brief, doch niet afgehaald door de geadresseerde, buiten de gestelde termijn is ingesteld aangezien, behoudens gevallen van overmacht, waarop men zich in dit geval niet kan beroepen, de termijn voor het instellen van beroep ingaat op de dag waarop de aangetekende brief met de beslissing wordt aangeboden aan de reclamant; dat hij daaruit afleidt dat de verwerende partij het te laat ingestelde beroep niet kon inwilligen en de beslissing van de bestendige deputatie van 26 november 1992 niet kon vernietigen;

Overwegende dat de verwerende partij in haar antwoord een arrest aanhaalt van de Raad van State en betoogt dat "uit die eenparige rechtspraak van uw Raad blijkt dat de bestreden handeling, doordat ze het beroep van de aanvrager tegen het besluit van de bestendige deputatie ontvankelijk verklaart, behoorlijk gemotiveerd is en artikel 52, § 2, van het WROSP niet schendt; dat de tussenkomen partij hetzelfde betoog houdt, maar de klemtoon legt op het woord "ontvangst", dat gebruikt wordt in de in het middel vermelde bepaling, welk woord naar haar mening "effectieve ontvangst" betekent;

Overwegende dat verzoeker in zijn wederantwoord stelt dat volgens artikel 52, § 1, derde lid, van het WROSP het besluit van de bestendige deputatie "ter kennis wordt gebracht" van de aanvrager, maar geen enkele verplichting wordt opgelegd in verband met de wijze waarop de kennisgeving geschiedt; dat hij erop wijst dat de bestendige deputatie ervoor gekozen

heeft haar beslissing bij ter post aangetekende brief ter kennis te brengen en dat in zulk een geval, behoudens overmacht, die in het onderhavige geval niet is bewezen, de termijn voor het instellen van beroep ingaat ofwel op het tijdstip waarop de aangetekende brief aan de geadresseerde wordt bezorgd, ofwel, wanneer de geadresseerde afwezig is, op de datum van afgifte van het door de postbode opgestelde bericht;

Overwegende dat artikel 52, § 1, derde lid, van het WROSP bepaalt : "Van de beslissing van de bestendige deputatie wordt aan de aanvrager, aan het college en aan de gemachtigde ambtenaar, kennis gegeven binnen zestig dagen na de datum van afgifte bij de post van de aangetekende zending, die het beroep bevat"; dat luidens de eerste twee leden van § 2 beroep kan worden ingesteld bij de Regering "binnen dertig dagen na de ontvangst van de beslissing van de bestendige deputatie"; dat de wetgever, door achtereenvolgens het woord "kennisgeving" en het woord "ontvangst" te gebruiken, zelf een onderscheid heeft gemaakt dat men niet terugvindt in andere bepalingen die handelen over de kennisgeving; dat mag worden aangenomen dat dit onderscheid niet toevallig is gemaakt, maar een bedoeling weergeeft waarnaar dient te worden gezocht; dat de kennisgeving, in de precieze context waarin de woorden worden gebruikt, doelt op de verzending van de beslissing, terwijl de ontvangst, die de aanvang vormt van de termijn voor het instellen van beroep bij de Regering, moet worden begrepen als de effectieve ontvangst van die beslissing; dat dit onderscheid enerzijds kan worden gerechtvaardigd doordat de wetgever geen enkele formaliteit heeft opgelegd voor de kennisgeving van het besluit van de bestendige deputatie, wat in beginsel het vermoeden van ontvangst binnen een bepaalde termijn uitsluit en anderzijds, doordat de aanvrager moet kunnen beschikken over de

gehele termijn van dertig dagen om zijn beroep in te stellen, dat niet met kennis van zaken kan worden ingesteld als de betrokkene niet effectief kennis heeft van de inhoud van de beslissing waartegen hij beroep kan instellen; dat de beroepen en procedures waarin artikel 52 van het WROSP voorziet hoofdzakelijk tot doel hebben de aanvrager van vergunningen te wapenen tegen de lijdelijkheid van de administratie; dat de aanvrager aldus kan kiezen op welk tijdstip hij zijn beroep instelt tegen de weigering die het gevolg is van het stilzwijgen van de bevoegde overheid; dat daarentegen, wanneer een expliciete beslissing wordt genomen, de aanvrager die beroep wil instellen, ertoe gehouden is zulks te doen binnen de gestelde termijn; dat deze vervaltermijn tot doel heeft te voorkomen dat beslissingen waartegen beroep openstaat te lang onzeker blijven, en dat bijgevolg niet kan worden aanvaard dat een aanvrager naar eigen goeddunken de aanvang ervan verlaat; dat in dit geval de bestendige deputatie ervoor gezorgd heeft haar beslissing ter kennis te brengen bij een ter post aangetekende brief; dat bijgevolg de algemeen gangbare regeling dient te worden toegepast voor dat soort van zending en ervan uit moet worden gegaan dat een ter post aangetekende zending ontvangen wordt wanneer de brief is aangeboden op de woonplaats van de geadresseerde en hem is afgegeven of dat bij diens afwezigheid een bericht is achtergelaten waarin hij ervan op de hoogte wordt gebracht dat hem een zending is aangeboden en dat hij in kennis gesteld wordt van de mogelijkheid om ze af te halen bij de post; dat de tussenkomen partij niet betwist dat in haar brievenbus een bericht is achtergelaten betreffende een voor haar bestemde aangetekende zending en gewag maakt van geen enkel geval van overmacht op grond waarvan zij in de onmogelijkheid zou hebben verkeerd om die brief af te halen bij de post; dat het bericht op 15 december 1992 in de brievenbus van de tussenkomen partij is

gedeponeerd, zodat de laatste dienstige dag om beroep in te stellen tegen het besluit van de bestendige deputatie donderdag 14 januari 1993 was; dat het beroep d.d. 16 januari 1993 te laat is ingediend en niet kon worden ingewilligd; dat het middel gegrond is;

Overwegende dat er geen aanleiding is om de overige middelen te onderzoeken die, gesteld dat ze gegrond zijn, geen ruimere nietigverklaring kunnen meebrengen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 11 juni 1993 van de Minister van Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Begroting van het Waals Gewest tot nietigverklaring van het besluit van 26 november 1992 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Namen, waarbij geweigerd wordt de verkavelingsvergunning voor de verkaveling "Fillée" te wijzigen en de stedenbouwkundige voorschriften voor de verkaveling "Fillée" worden aangevuld.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van de verwerende partij ten belope van 4.000 frank en ten laste van de tussenkomende partij ten belope van 3.000 frank.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare
terechtzing van de XIIIe kamer, op veertien oktober
1900 achtennegentig door :

de HH.	HANOTIAU,	kamervoorzitter,
	LEROY,	staatsraad,
Mevr.	GEHLEN,	staatsraad,
Mevr.	MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. HANOTIAU.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.